



### תנועת הקיבוץ הדתי

י"ג אדר ב' תשע"א, 19.3.2011

גיליון מס' 251

שבת פרשת צו

### סוף מעשה במחשבה תחילה

מאת יצחק ליקסנברג

פרשת צו חוזרת על ענייני הקרבנות הנזכרים בפרשת ויקרא, אלא שהפעם מנקודת מבטם של הכהנים בני אהרון. קרבן העולה פותח את הפרשה:

**"זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו" (ויקרא ו,ב).**

זמן הקרבת הקרבנות הוא רק ביום ולא בלילה, ולכן תמוה הפסוק ממנו נראה לכאורה שהעולה נמצאת על מוקד המזבח **"כל הלילה עד הבוקר"**.

על כך עונה רש"י (שם) ומסביר שלא מדובר בהקרבת קרבן העולה בלילה, אלא: **"הרי הענין הזה בא ללמד על הקטר חלבים ואיברים, שיהא כשר כל הלילה"**.

מהפסוק שלנו אנו למדים שהלילה הוא זמן **"הקטר חלבים ואיברים"** וכל מה שלא נשרף כליל במשך היום, יש לשרוף במהלך הלילה. אין מדובר כאן בהקרבת קרבן, אלא רק בסיום שריפת האיברים והחלבים שבמזבח.

בעל "נתיבות שלום" (הרב שלום נח ברזובסקי, מאדמו"ר סלונים) מעלה 3 תמיהות:

שריפת החלבים והאיברים במשך הלילה נעשית לשיירי כל הקרבנות, מדוע בחרה התורה לכתוב דין זה דווקא בדיני קרבן עולה?

ידוע שקרבן העולה "זכה" לשמו מכיון שהוא הקרבן היחיד שעולה ונשרף כולו על גבי המזבח. ויש לשאול מדוע זה כך? מדוע העולה שונה מכל הקורבנות ונשרפת כליל?

אדם מקריב קרבן חטאת כאשר נכשל ועבר בשוגג על עבירה שבזדונה חייב כרת. קרבן העולה בא לכפר על מחשבותיו של האדם ועל הרהורי חטא שחולפים במוחו. יוצא שקרבן שבא לכפר על המחשבה, חמור יותר מקרבן המכפר על מעשה של ממש, מאחר וזה נשרף כליל ע"ג המזבח וזה נשרף בחלקו ונאכל בחלקו ע"י הכהנים. הייתכן?

אכן ניתן לומר שהעולה היא מקור החטאת. על הפסוק **"ולא תתורו אחר ללבבכם ואחרי עיניכם"** (במדבר טו,לט) אומר רש"י: **"הלב והעינים הם מרגלים לגוף ומסרסרים לו את העבירות, העין רואה והלב חומד והגוף עושה את העבירות"**. ולכן ברור מדוע חז"ל אומרים **"הרהורי עבירה קשו מעבירה"** (יומא כט ע"א).

במחשבתו האדם נקשר לחטא. גם אם לא עבר בפועל על איסור, הרי שאח"כ הוא עלול להגיע לחיוב חטאת לאחר שנכשל בשוגג. מובן א"כ מדוע חמור קרבן העולה יותר מהחטאת.

חז"ל אומרים ש"אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות" (סוטה ג' ע"א), לכן כשאדם נכשל בחטא הוא מרגיש מיד חרטה ומצטער על כשלונו. על כך אומר המשורר "זבחי אלהים רוח נשברה, לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה" (תהלים נא יט). תחושת החרטה והלב הנשבר הם עצמם חלק מהכפרה ומעין זבח. לעומת זאת פעמים רבות כשנכשל האדם רק בהרהור הלב, אין את תחושת החרטה מכיוון שהרי לא עבר על כלום בפועל, וחסרה הרוח הנשברה שמכפרת.

איך יכול איפה האדם לכפר על הרהורי העבירה שקשים מהעבירה עצמה? בקרבן חטאת "כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים" (יבמות צ' ע"א) ואילו בעולה, שאין בה חרטה וייסורי נפש, וממילא אין את הרוח הנשברה – נשרפת העולה כליל ורק כך מכפרת.

הלילה מסמל את זמן התגברות התאוות, זמן של צללים וספקות. כשיש מחשבות והרהורי חטא מטרידים, אש קודש של תורה, מצוות ומסירות נפש היא התיקון. בזמן זה דווקא צריך את אש המזבח שתאיר את חשכת מחשבות לב האדם. לכן שריפת האיברים כל הלילה מוזכרת בקרבן העולה דווקא – כפרה על הרהורי הלב.

מעניין לראות שלא רק זמנו של "סור מרע" – כפרת הרהורי החטא – הוא דווקא בלילה, אלא שגם זמנה של המנורה שמסמלת את ה"עשה טוב" – אור הדעת והחכמה – הוא "מערב עד בקר" (שמות כז, כא). ולפי דרכנו נסביר שכדי להילחם במחשבות החטא המטרידות, יש להעסיק את עצמנו במחשבות ובמעשים טובים וחיוביים בבחינת אור המנורה המאיר את חשכת הלילה.

**כִּי יָרַ מִצָּוָה וְתוֹרָה אֹר** (משלי ו, כ"ג).

**יצחק ליקסנברג, חבר קיבוץ מירב, נשוי לרחל ואב לשבעה.**  
מחנך ומורה בבית ספר שק"ד בקיבוץ שדה אליהו.



אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של תנועת הקיבוץ הדתי בכתובת: [www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm](http://www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm)

כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: [webmaster@kdati.org.il](mailto:webmaster@kdati.org.il) ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.

תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: [amudim@kdati.org.il](mailto:amudim@kdati.org.il)

אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: [www.kdati.org.il](http://www.kdati.org.il)